

GBR-3651

Seat No. _____

M. A. (Sem. - I) Examination

November / December - 2013

Gujarati - CC-101

(New Syllabus)

(સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકલાનું અધ્યયન)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ સૌંદર્યશાસ્ત્રનો સાહિત્યકલા અને તત્ત્વજ્ઞાન સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ 'સૌંદર્યશાસ્ત્ર' સંજ્ઞા સમજાવી એનું સ્વરૂપ અને વિભાવના વિગતે સમજાવો.

૨ કલા એટલે શું ? કલાના વિભિન્ન પ્રકારો ઉદાહરણ આપી સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ કલામીમાંસાનું સ્વરૂપ આલેખી એના કાર્યક્ષેત્રનો પરિચય આપો.

૩ સાહિત્યકલાના આસ્વાદમાં ઊભા થતા અર્થઘટનના પ્રશ્નો વિગતે ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૩ લલિતકલાના પ્રકારો જણાવી તેમના આંતરસંબંધો સમજાવો.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો :

૧૪

(૧) કલાનું સત્ય.

(૨) સર્જન અને ભાવન.

(૩) કલા અને નીતિ.

(૪) આધુનિક યુગમાં કલાવિચાર.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

૧૪

- (૧) અર્વાચીન કલામીમાંસાના ચાર પ્રમુખવાદ જણાવો.
- (૨) પુરાકલ્પન એટલે શું ?
- (૩) શિલ્પકલાના ઉપાદાન જણાવો.
- (૪) ચોસઠ કલાઓની ચર્ચા કયા ભારતીય મીમાંસકે શામાં કરી છે ?
- (૫) લલિતેતર કલા એટલે શું ?
- (૬) કવિતા અને તત્ત્વજ્ઞાનનો સમન્વય કરનાર મધ્યકાળના ચાર કવિઓનાં નામ આપો.
- (૭) સર્જક અને ભાવક વચ્ચે શો ભેદ છે ?
- (૮) હેગલના મતે કલાઓમાં શ્રેષ્ઠ અને નિમ્ન કલા કઈ કઈ ?
- (૯) 'સૌંદર્ય'ના પર્યાય જણાવો.
- (૧૦) સાહિત્યમાં અનુકરણ એટલે શું ?
- (૧૧) ઈન્દ્રિયોની દૃષ્ટિએ લલિતકલાઓને કયા કયા વિભાગમાં વહેંચી શકાય ?
- (૧૨) એરિસ્ટોટલના મતે વસ્તુગત સૌંદર્યના તત્ત્વો કયા કયા ?